

Vaksdal kommune
Konsul Jebsensgt. 16
5722 DALEKVAM

Dato: 12.12.2017
Saksref: 201726811-2
Deres ref.: 16/1114
Side: 1 / 2

Vår saksbehandler: Sølvi Morvik
Telefon:
Mobil: +47 99034591
E-post: Solvi.Morvik@banenor.no

Vaksdal kommune - Varsel om oppstart av planarbeid - Områdeplan med konsekvensutgreiing og planprogram for Stanghelle

Viser til innkommet varsel datert 14.11.17. Saken gjelder områdeplan med konsekvensutgreiing for Stanghelle i forbindelse med planlegging for utbygging av ny trasè for E16 og dobbeltsporet jernbane fra Arna til Stanghelle.

Arbeidet skal være en parallell prosess med de statlige reguleringsplanene.

8. desember 2015 fikk Statens Vegvesen og Jernbaneverket (nå Jernbanedirektoratet og Bane NOR) oppdrag med å utarbeide en statlig reguleringsplan på strekningen Arna-Stanghelle i tråd med konsept «K5» fra konseptvalgutgreiingen.

I silingsrapporten av 15. november 2017 er det alternativet JD3 som peker seg ut. JD3 er minst i konflikt med dagens jernbanestasjon og drift i anleggsfasen. JD3 kommer også best ut med hensyn til stedsutvikling. Det er riktig å arbeide parallelt med de statlige reguleringsplanene da det ikke er endelig fastlagt hvilke trasè som blir valgt. Spesielt viktig er dette med hensyn til hvor stasjonen blir stasjonert.

Bane NOR forventer at planen vektlegger samordnet areal- og transportplanlegging, blant annet ved å bygge opp under de kollektive reisemidlene. For å bygge opp under nasjonale miljømål, bør det aktivt prioriteres utbygging der miljøgevinsten er størst. I dag tar det en halvtime med tog fra Arna til Stanghelle. Med fremtidig reisetid på tog fra Arna til Stanghelle på ca. 12 min, er det godt grunnlag for å få til fremtidig utvikling. Det er derfor viktig at det tilrettelegges for en høy arealutnyttelse og fortetting av både boliger og næringsarealer rundt en framtidig Stanghelle stasjon. Arbeidsplasser bør legges nær stasjonsområdet for å øke sikre effektive og miljøvennlige reiser til og fra jobb. Handelsvirksomhet, andre tjenestetilbud og offentlige servicefunksjoner bør så langt det er mulig også lokaliseres her. Dette gir innbyggerne muligheten til å velge bort privatbilen som transportmiddel til jobb eller skole og andre daglige gjøremål.

Det er også viktig at det tilrettelegges for sammenhengende løsninger for gang- og sykkelmuligheter til stasjonsområdet. Gode overgangsmuligheter mellom tog og buss rundt knutepunktet må også ivaretas, samt at det er gode adkomstmuligheter for av- og påstigning til Stanghelle stasjon.

Det er viktig at våre fysiske muligheter til å etablere areal for fasiliteter som parkering og sykkelparkering blir ivaretatt uansett hvilken stasjonsplassering som blir valgt.

Bane NOR har en rekke krav til planlegging i nærheten av jernbanen. Informasjon om disse finnes i vår veileder for nasjonale interesser i arealplanlegging: <http://www.banenor.no/Sikkerhet/Veileder-for-god-planlegging/> og i vårt tekniske regelverk: <http://www.banenor.no/Marked/Leverandorinfo/Teknisk-regelverk/>

Vi forventer at forslagstiller sette seg inn i dette materialet før det utarbeides forslag til reguleringsplan. Dersom det er behov for samråd med Bane NOR (jf. vår veileder) eller konkrete spørsmål der det er behov for avklaring, ta kontakt med saksbehandler så tidlig som mulig.

Med vennlig hilsen

Ragnhild Lien
seksjonssjef
Plan og teknikk, Forvaltning og
samfunnskontakt

Sølvi Morvik
arealplanlegger

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vaksdal kommune
Konsul Jebsensgt. 16
5722 DALEKVAM

Dato: 19.01.2018
Saksref: 201726811-4
Deres ref.:
Side: 1 / 2

Vår saksbehandler: Sølvi Morvik
Telefon:
Mobil: +47 99034591
E-post: Solvi.Morvik@banenor.no

Vaksdal kommune - Varsel om oppstart av planarbeid - Områdeplan med konsekvensutgreiing og planprogram for Vaksdal

Viser til innkommet varsel datert 14.11.17.

Noe har skjedd i denne saken, da det kun er områdeplanen for Stanghelle som er blitt registrert her hos oss. Vi setter pris på at dere tok kontakt for å rette opp i dette.

Saken gjelder områdeplan med konsekvensutgreiing for Vaksdal i forbindelse med planlegging for utbygging av ny trasè for E16 og dobbeltsporet jernbane fra Arna til Stanghelle. Arbeidet skal være en parallell prosess med de statlige reguleringsplanene.

8. desember 2015 fikk Statens Vegvesen og Jernbaneverket (nå Jernbanedirektoratet og Bane NOR) oppdrag med å utarbeide en statlig reguleringsplan på strekningen Arna-Stanghelle i tråd med konsept «K5» fra konseptvalgutgreiingen. Det er riktig å arbeide parallelt med de statlige reguleringsplanene da det ikke er endelig fastlagt hvilke trasè som blir valgt. Spesielt viktig er dette med hensyn til hvor stasjonen blir stasjonert.

Bane NOR forventer at områdeplanen for Vaksdal vektlegger samordnet areal- og transportplanlegging, blant annet ved å bygge opp under de kollektive reisemidlene. For å bygge opp under nasjonale miljømål, bør det aktivt prioriteres utbygging der miljøgevinsten er størst. Det er derfor viktig at det tilrettelegges for en høy arealutnyttelse og fortetting av både boliger og næringsarealer rundt en framtidig Vaksdal stasjon. Arbeidsplasser bør legges nær stasjonsområdet for å øke sikre effektive og miljøvennlige reiser til og fra jobb. Handelsvirksomhet, andre tjenestetilbud og offentlige servicefunksjoner bør så langt det er mulig også lokaliseres her. Dette gir innbyggerne muligheten til å velge bort privatbilen som transportmiddel til jobb eller skole og andre daglige gjøremål. Det er også viktig at det tilrettelegges for sammenhengende løsninger for gang- og sykkelmuligheter til stasjonsområdet. Gode overgangsmuligheter mellom tog og buss rundt knutepunktet må også ivaretas, samt at det er gode adkomstmuligheter for av- og påstigning til Vaksdal stasjon.

Det er viktig at våre fysiske muligheter til å etablere areal for fasiliteter som parkering og sykkelparkering blir ivaretatt uansett hvilken stasjonsplassering som blir valgt.

Bane NOR har en rekke krav til planlegging i nærheten av jernbanen. Informasjon om disse finnes i vår veileder for nasjonale interesser i arealplanlegging: <http://www.banenor.no/Sikkerhet/Veileder-for-god-planlegging/> og i vårt tekniske regelverk: <http://www.banenor.no/Marked/Leverandorinfo/Teknisk-regelverk/> Vi forventer at forslagstiller setter seg inn i dette materialet før det utarbeides forslag til reguleringsplan. Dersom det er behov for samråd med Bane NOR (jf. vår veileder) eller konkrete spørsmål der det er behov for avklaring, ta kontakt med saksbehandler så tidlig som mulig.
Med

Med vennlig hilsen

Ragnhild Lien
Seksjonssjef
Planavdelingen, Forvaltning og
samfunnskontakt

Sølvi Morvik
Arealplanlegger

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vår dato: 01. desember 2017
Emnekode.: EHAV-5120
Vår ref.: 201739160-3
Saksbeh.: Silje Eide
Telefon: 55 56 89 65
E-post: silje.eide@bergenhavn.no
Deres ref.:

Vaksdal Kommune
Konsul Jebsensgata 16
5722 DALEKVAM

Vedr - Varsel om oppstart av planarbeid - områdeplan med konsekvensutgreiing og planprogram for Stanghelle, Vaksdal kommune, PlanID 2016002

Vi viser til deres brev av 14.11.17 vedrørende ovennevnte.

Bergen og Omland havnevesen (BOH) har fått delegert myndigheten som tilligger kommunen etter Lov om havner og farvann (hfl.) av 17. april 2009 nr. 19, jf. § 10 fra Askøy, Austrheim, Bergen, Fedje, Fjell, Lindås, Meland, Os, Radøy, Sund og Øygarden kommune.

Hfl. har som formål å legge til rette for god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet i samsvar med allmenne hensyn og hensynet til fiskeriene og andre næringer.

Vurdering av planforslaget

BOH har ikke fått delegert myndighet fra Vaksdal kommune etter Lov om havner og farvann (hfl.) av 17. april 2009 nr. 19, jf. § 10.

Formålet med planarbeidet er å legge til rette for at stasjonsbyen Vaksdal kan utvikles til en plass med et flerfunksjonelt preg, og det skal reguleres for både bosteder, næring, handel, offentlig tjenesteytelse, blågrønn struktur, møteplasser, friluftsliv og naturopplevelser.

Vi kan ikke se at planforslaget viser konkrete tiltak. Vi har dermed ingen merknader i saken.

Med hilsen
BERGEN OG OMLAND HAVNEVESEN

Silje Eide - saksbehandler
Eli Karin Reigstad - avdelingsleder Stab

Dette dokumentet er godkjent elektronisk.

From: Gjertrud Karevoll
To: [Lene Berger Henriksen](#)
Cc: [Ole Andreas Vorland](#)
Subject: VS: 17/7917 Varsel om oppstart av planarbeid; områdeplan med konsekvensutgreiing og planprogram for Vaksdal
Date: 28. november 2017 10:08:34

Hei Lene – sender innspel frå sjøfartsmuseet.

Helsing

Gjertrud Karevoll

Kommuneplanleggar

Eining for Samfunnsutvikling

Tlf. kontor 56 59 44 47 / mobil 915 60 795

Vaksdal kommune / Konsul Jebsensgate 16 / 5722 Dalekvam

www.vaksdal.kommune.no

Fra: Thomas Bjørkeland [mailto:Thomas.Bjorkeland@sjofartsmuseum.no]

Sendt: fredag 24. november 2017 09.36

Til: Jostein Aksdal

Kopi: Gjertrud Karevoll

Emne: RE: 17/7917 Varsel om oppstart av planarbeid; områdeplan med konsekvensutgreiing og planprogram for Vaksdal

Vedr. 17/7917 Varsel om oppstart av planarbeid; områdeplan med konsekvensutgreiing og planprogram for Vaksdal, Vaksdal kommune. Forholdet til marine kulturminne.

Me viser til e-post motteke 17.11.2017.

Saka har vore til vurdering ved Bergens Sjøfartsmuseum.

Museet kjenner ikkje til marine kulturminne i Vaksdal, Indre-, og Ytre Bogo i Vaksdal kommune som kan bli direkte råka av tiltak i planområdet. Me har heller ikkje indikasjonar på at område har vært nytta som hamn eller ankringsstad i eldre tider.

Museet har ingen andre merknader til planarbeidet.

Det er likevel mogleg at det ligg kulturminne i det aktuelle området. Me gjer derfor merksam på at tiltakshavaren pliktar å gje melding til museet dersom ein under arbeid i sjøområda finn skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminne. Dersom kulturminne på sjøbotnen kan bli råka av tiltaket, må arbeidet under vatn straks stoppast. Verksemda må i så fall ikkje takast opp att før museet har undersøkt og eventuelt frigjeve området. Eventuelle brot på desse vilkåra vil være i strid med føresegnene i Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminne.

Venleg helsing

for STIFTELSEN BERGENS SJØFARTSMUSEUM

Thomas Bjørkeland
Marinarkeolog

55549611

E-postadresse: marinarkeologi@bsj.uib.no

From: Gjertrud Karevoll [<mailto:Gjertrud.Karevoll@vaksdal.kommune.no>]

Sent: Friday, November 17, 2017 3:00 PM

To: marinarkeologi@sjofartsmuseum.no

Subject: 17/7917 Varsel om oppstart av planarbeid; områdeplan med konsekvensutgreiing og planprogram for Vaksdal

Sjå vedlagde dokument.

Helsing

Gjertrud Karevoll

Kommuneplanleggar

Eining for Samfunnsutvikling

Tlf. kontor 56 59 44 47 / mobil 915 60 795

Vaksdal kommune / Konsul Jebsensgate 16 / 5722 Dalekvam

www.vaksdal.kommune.no

Rambøll Norge AS
Postboks 3705 Fyllingsdalen
5845 BERGEN

Vår ref.: 17/00524-1

Deres ref.: 70/2016

Bergen, 22.12.2017

Uttale ved oppstart av planarbeid - Områdeplan for Stanghelle, Plan-ID 2016002

Vi syner til kunngjering av varsel om oppstart av planarbeid for Stanghelle stasjonsby på Vaksdal kommune si heimeside. BIR ber om at vi ved seinare høve vert tilskreve som høyringspart i alle typar plansaker som omfattar bustadutbygging. Dette for å sikre at renovasjon vert teke omsyn til planarbeidet.

I det vidare planarbeidet meiner BIR at renovasjon må greiast ut og planleggjast for på lik linje med anna teknisk infrastruktur som veg, vatn og avlaup, både i planprogrammet og det vidare planarbeidet. Det er viktig å sikre eigna og nok areal for gode og framtidsretta avfallsløysing. Ved fortetting av bustader og kombinasjonsbygg i eksisterande sentrumsområder er det særleg viktig å ta omsyn til dette tidleg i planarbeidet.

Vi har elles følgjande generelle innspel:

- Krav i planføresegnene om renovasjon, eventuelt krav om nedgrave avfallsløysing
- Krav i planføresegnene om utarbeiding av renovasjonsteknisk plan (RTP) som skal vere førelagt BIR for uttale før søknad om rammeløyve/igangsetjingsløyve/byggesak
- Rekkefølgjekrav om ferdigstilling av avfallsanlegget i samsvar med BIRs uttale til RTP før mellombels bruksløyve/ferdigattest
- Nok og eigna areal for alle avfallstypene må merkast spesifikt i arealplankartet og i illustrasjonsplan/utanomhusplan
- Nok areal for tilkomst med lastebil (L), og oppstilling ved henting av avfallet må sikrast, jamfør BIRs renovasjonstekniske rettleiar (RTV) og vegnormal (N100), Statens vegvesen
- Avfallsløysninga bør der det er mogeleg sjåast i samanheng for heile området

Meir informasjon finn de på <https://bir.no/moderne-avfallsloesninger/hva-er-en-moderne-avfallsloesning/>

Med vennleg helsing

Barbro Relling

Rådgiver

Rambøll Norge AS
Postboks 3705 Fyllingsdalen
5845 BERGEN

Vår ref.: 17/00523-1

Deres ref.: 70/2016

Bergen, 22.12.2017

Uttale ved oppstart av planarbeid - områdeplan for tettstaden Vaksdal, Plan-ID 2016001

Vi syner til kunngjering av varsel om oppstart av planarbeid for Vaksdal stasjonsby på Vaksdal kommune si heimeside. BIR ber om at vi ved seinare høve vert tilskreve som offentlig høyringspart i alle typar plansaker som omfattar bustadutbygging. Dette for å sikre at renovasjon vert teke omsyn til ved planlegging.

I det vidare planarbeidet meiner BIR at renovasjon må greiast ut og planleggjast for på lik linje med anna teknisk infrastruktur som veg, vatn og avlaup, både i planprogrammet og i det vidare planarbeidet. Det er viktig å sikre eigna og nok areal for gode og framtidsretta renovasjonsløyvingar. Ved fortetting av bustader og kombinasjonsbygg i eksisterande sentrumsområder er det særleg viktig å ta omsyn til renovasjon tidleg i planarbeidet.

Vi har elles følgjande generelle innspel:

- Krav i planføresegnene om renovasjon, eventuelt krav om nedgrave avfallsløyving
- Krav i planføresegnene om utarbeiding av renovasjonsteknisk plan (RTP) som skal vere førelagt BIR for uttale før søknad om rammeløyve/igangsetjingsløyve/byggesak
- Rekkefølgekrav om ferdigstilling av avfallsanlegget i samsvar med BIRs uttale til RTP før mellombels bruksløyve/ferdigattest
- Nok og eigna areal for alle avfallstypene må merkast spesifikt i arealplankartet og i illustrasjonsplan/utanomhusplan
- Nok areal for tilkomst med lastebil (L), og oppstilling ved henting av avfallet må sikrast, jamfør BIRs renovasjonstekniske rettleiar (RTV) og vegnormal (N100), Statens vegvesen
- Avfallsløyvinga bør der det er mogeleg sjåast i samanheng for heile området

Meir informasjon finn de på <https://bir.no/moderne-avfallsloesninger/hva-er-en-moderne-avfallsloesning/>

Med vennleg helsing

Barbro Relling
Rådgiver

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmeisteren for Svalbard

Rambøll Norge AS avd Bergen
Postboks 3705 Fyllingsdalen
5845 BERGEN

Dato: 05.12.2017
Vår ref: 17/03404-2
Deres ref: 16/1114 - 17/7906

Fråsegn til varsel om oppstart av planarbeid; områdeplan for Stanghelle i Vaksdal kommune

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST mail@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard (DMF) viser til ovannemnde sak, datert 14. november 2017.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnytting av mineralske ressurser, og har et særleg ansvar for at mineralressurser blir teke omsyn til i plansaker.

Viktige føringer for mineralressursar i planarbeidet

I Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging vedteke ved kongeleg resolusjon 12. juni 2015, heiter det at Noreg har store mineralressurser som det moderne samfunnet har behov for og utvinning kan gje grunnlag for verdiskaping. Den regionale og kommunale arealplanlegginga er viktig for å sikre tilgang til gode mineralreservar i framtida, og for å ta hand om andre miljø- og samfunnsomsyn.

Regjeringas forventningar til regional og kommunal planlegging:

- *Fylkeskommunane og kommunane sikrar tilgjenge til gode mineralreservar for mogleg utvinning og veg dette opp mot miljøomsyn og andre samfunnsinteresser. Behovet for og tilgangen til byggjeråstoff blir sett i ein regional samanheng.*

Om plana

Føremålet med planarbeidet er å leggja til rette for at stasjonsbyen Vaksdal kan utviklast til ein stad med eit fleifunksjonelt preg, og det skal regulerast for både bustader, næring, handle, offentleg tenesteyting, blågrøne strukturar, møteplassar, friluftsliv og naturopplevingar. Vaksdal skal planleggjast for ei framtidig utvikling i folketal og tilreisande, og arbeidet skal forankrast i stadens natur og lokale historie. Planprogram skal utarbeidast ut i frå fråsegna til oppstart av planarbeidet.

Uttale til saka

Innanfor planavgrensinga ligg det ei registrert grusførekomst, registrert i Noregs geologiske undersøking si grusdatabase med liten lokal betydning. Førekomsten ser nedbygd ut, ut i frå tilgjengelege kart, og me har ikkje ytterlegare kommentarar til oppstart av planarbeidet.

For nærmare informasjon om minerallova med tilhøyrande forskrifter, sjå heimesida vår på www.dirmin.no.

Med helsing

Marte Kristoffersen
seksjonsleder

Vegar Christoffersen Walsø
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har difor ikkje handskrivne signaturar.
Sakshandsamar: Vegar Christoffersen Walsø

Motta karar:

Rambøll Norge AS avd Bergen   Postboks 3705 Fyllingsdalen   5845 BERGEN

Kopi til:

Fylkesmannen i Hordaland   Postboks 7310   5020 BERGEN

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmeisteren for Svalbard

Rambøll Norge AS avd Bergen
Postboks 3705 Fyllingsdalen
5845 BERGEN

Dato: 04.12.2017
Vår ref: 17/03405-2
Deres ref: 16/1114 - 17/7917

Fråsegn til varsel om oppstart av planarbeid; områdeplan for Vaksdal

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00
E-POST mail@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883
SWIFT DNBANOKK
IBAN NO5376940505883
ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard (DMF) viser til ovannemnde sak, datert 14. november 2017.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnytting av mineralske ressurser, og har et særleg ansvar for at mineralressursar blir teke omsyn til i plansaker.

Viktige føringar for mineralressursar i planarbeidet

I Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging vedteke ved kongeleg resolusjon 12. juni 2015, heiter det at Noreg har store mineralressursar som det moderne samfunnet har behov for og utvinning kan gje grunnlag for verdiskaping. Den regionale og kommunale arealplanlegginga er viktig for å sikre tilgang til gode mineralreservar i framtida, og for å ta hand om andre miljø- og samfunnsomsyn.

Regjeringas forventningar til regional og kommunal planlegging:

- *Fylkeskommunane og kommunane sikrar tilgjenge til gode mineralreservar for mogleg utvinning og veg dette opp mot miljøomsyn og andre samfunnsinteresser. Behovet for og tilgangen til byggjeråstoff blir sett i ein regional samanheng.*

Om plana

Føremålet med planarbeidet er å leggja til rette for at stasjonsbyen Vaksdal kan utviklast til ein stad med eit fleirfunksjonelt preg, og det skal regulrast for både bustader, næring, handle, offentleg tenesteyting, blågrøne strukturar, møteplassar, friluftsliv og naturopplevingar. Vaksdal skal planleggjast for ei framtidig utvikling i folketal og tilreisande, og arbeidet skal forankrast i stadens natur og lokale historie. Planprogram skal utarbeidast ut i frå fråsegna til oppstart av planarbeidet.

Uttale til saka

Innanfor planavgrensinga ligg det tre registrerte grusførekomstar, registrert i Noregs geologiske undersøking si grusdatabase med liten lokal betyding. To av dei er tydeleg bandlagt av bebyggelse, medan den tredje ser ut til å ligge forholdsvis tilgjengeleg. Me oppmodar til at det i planarbeidet verte vurdert korleis denne ressursen kan nyttast. Ut over dette har me ikkje fleire innspel til oppstart av planarbeidet.

For nærmare informasjon om minerallova med tilhøyrande forskrifter, sjå heimesida vår på www.dirmin.no.

Med helsing

Marte Kristoffersen
seksjonsleiar

Vegar Christoffersen Walsø
rådgjevar

Dokumentet er elektronisk signert og har difor ikkje handskrivne signaturar.
Sakshandsamar: Vegar Christoffersen Walsø

Mottakarar:

Rambøll Norge AS avd Bergen   Postboks 3705 Fyllingsdalen   5845 BERGEN

Kopi til:

Fylkesmannen i Hordaland   Postboks 7310   5020 BERGEN

Vaksdal kommune

Konsul Jebsens gata 16

5722 DALEKVAM

Adm.enhet: Forvaltningsseksjonen i region
Vest

Sakshandsamar: Ola Midttun

Telefon: 46888567

Vår referanse: 17/17666

Dykkar 16/1114 - 17/7917

referanse:

Dato: 18.12.2017

Vaksdal kommune Hordaland - oppstart av planarbeid - områdeplan med konsekvensutgreiing og planprogram for Vaksdal - uttale

Vi viser til brev av 14.11.2017 frå Vaksdal kommune med varsel om oppstart av arbeid med områdeplan for Vaksdal.

Føremål med områdeplan

«Føremålet med planarbeidet er å leggja til rette for at stasjonsbyen Vaksdal kan utviklast til ein stad med eit fleirfunksjonelt preg, og det skal regulerast for både bustader, næring, handel, offentleg tenesteyting, blågrøne strukturar, møteplassar, friluftsliv og naturopplevingar. Vaksdal skal planleggjast for ei framtidig utvikling i folketal og tilreisande, og arbeidet skal forankrast i stadens natur og lokale historie».

Fiskeridirektoratet si rolle og ansvar i arealplanlegginga

Fiskeristyresmaktene er ansvarlig for forvaltninga av dei levande marine ressursane, fiskerinæringa og kontroll med akvakulturnæringa. Fiskeridirektoratet sine regionar skal ta vare på desse interessene i det regionale og lokale planarbeidet. Planansvarleg, i dette tilfelle kommunen, har plikt etter Plan- og bygningslova å legge til rette for medverknad, mens Fiskeridirektoratet sine regionkontor har plikt til å delta.

Innspel til oppstartsmelding

Jf skisse i oppstartsmeldinga inngår også sjøareal i planområdet. Kommunen skriv;
«Det er fleire område som ikkje vil bli direkte berørt av det statlege planarbeidet, men det vil vere viktig å sørgja for god tilgjenge for alle innbyggjarane og gode samfunnsmessige kvalitetar for alle. Føremålet med planarbeidet er å sørge for ein overordna samanheng i tettstadsutviklinga i og rundt stasjonsområdet. Det skal gjennomførast konsekvensutgreiing og utarbeidast planprogram for planarbeidet, og kommunen ønskjer å få innspel til planarbeidet før dette vert utarbeidd».

Fiskeridirektoratet region vest gjer merksam på at Havforskningsinstituttet har registrert gyteområde for torsk i Sørfjorden. I Fiskeridirektoratet si kartdatabase er det registrert fiskeplassar mellom Stavaneset og Bogø. Vi har ikkje nyare data om bruk sjøområde til fiske, men vi har grunn til å tru at det i hovudsak er fritidsfiske som går føre seg.

I den grad det skal utførast større utfyllingsarbeid i sjø eller andre tiltak som i vesentlig grad vil berøre sjøområde, ber vi om at det utførast konsekvensutgreiing i høve til gyteområdet.

Med helsing

Leni Marie Lisæter
seksjonssjef

Ola Midttun
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og vert sendt utan handskriven underskrift

Mottakarliste:

Vaksdal kommune	Konsul Jebsens gata 16	5722	DALEKVAM

Kopi til:

Fiskarlaget Vest	Slottsgaten 3	5003	BERGEN
Fylkesmannen i Hordaland	Postboks 7310	5020	BERGEN
Hordaland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
Kystverket Vest	Postboks 1502	6025	ÅLESUND

Fylkesmannen i Hordaland

Sakshandsamar, telefon
Christian Johan Alstad, 5557 2112

Vår dato
02.01.2018
Dykkar dato
«REFDATO»

Vår referanse
2017/14070 421.4
Dykkar referanse
«REF»

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Vaksdal - Områdereguleringsplanar for Stanghelle og Vaksdal - Uttale til melding om oppstart av planarbeid

Vi viser til brev av 14.11.2017, dykkar ref. 16/1114, med uttalefrist 30.12.2017. Vi ber om orsaking for sein uttale.

Saka gjeld melding om oppstart av områdereguleringsplanar for Stanghelle og Vaksdal. Føremålet med planarbeida er å legge til rette for både bustad, næring, handel, offentleg tenesteyting, blågrøne strukturar mv.

Vaksdal kommune har avgjort at det skal utarbeidast planprogram som grunnlag for reguleringsplanane, jf. plan- og bygningslova (pbl.) § 4-1.

Vurdering

Statleg planlegging for utbygging av ny trasé for E-16 og dobbeltspora jernbane frå Arna til Stanghelle vil få stor innverknad for vidare utvikling av «stasjonsbyane» i Vaksdal. Utarbeiding av områdereguleringsplanar i nær dialog med Statens vegvesen og Hordaland fylkeskommune vil venteleg føre til at dei ulike planprosessane kan dra nytte av kvarandre og kunnskapen som vert avdekka.

Fylkesmannen har tidlegare vore i dialog med kommunen og andre off. instansar om planarbeida på administrativt nivå, seinast i møte den 28.09.2017. Vi er positive til at kommunen no går i gang med reguleringsplanlegging, og legg til grunn at komande planforslag ikkje vil stride mot nasjonale føresetnader for arealpolitikken innanfor ansvarsområda våre.

Tidlegare har plassering av masseoverskot frå veg- og jernbaneprosjekta vore tema i samband med regulering av stasjonsbyane. Det står ikkje noko om dette i oppstartsmeldinga. Kommunen får vurdere om det er aktuelt å ta med massehandtering som utgreiingstema i planprogrammet.

God stadutvikling er viktig for trivsel og tryggleik, busetting, næringsutvikling og ivaretaking av miljømsyn. Dei fleste planomsyn vert relevante når kommunen satsar på stadutvikling med romsleg planavgrensing (sjå t.d. <https://www.regjeringen.no/no/sub/stedsutvikling/ny-emner-og-eksempler/id2362050/>). Fylkesmannen vil elles framheve følgjande tema:

Samordna bustad-, areal- og transportplanlegging

Utbyggingsmønster og transportsystem skal fremje utvikling av kompakte tettstader, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljøvennlege transportformer, jf. statlege planretningslinjer for samordna bustad-, areal- og transportplanlegging. Fylkesmannen vil særleg framheve følgjande planretningslinjer:

§ 4.3 andre ledd:

Potensialet for fortetting og transformasjon bør utnyttast for nye utbyggingsområder tas i bruk. Nye utbyggingsområder bør styrast mot sentrumsnære områder med mulighet for utbygging med mindre arealkonflikter. Utvikling av nye, større boligområder må sees i sammenheng med behovet for infrastruktur.

§ 4.3 tredje ledd:

Det er nødvendig å ta vare på god matjord, men jordvernet må balanseres mot storsamfunnets behov.

§ 4.4:

Infrastruktur og framkommelighet for kollektivtrafikken skal prioriterast i planleggingen. I transportkorridorer hvor det er grunnlag for det, skal areal og kapasitet til bane og annen kollektivtrafikk vektlegges.

Knutepunkter for kollektivtrafikken bør ha gode overgangsmuligheter mellom ulike transportmidler. Det bør legges til rette for innfartsparkering langs hovedlinjene for kollektivtrafikken. Tilrettelegging for innfartsparkering må sees i sammenheng med behovet for fortetting og effektiv arealutnyttelse rundt kollektivknutepunkter.

Planleggingen skal bidra til å styrke sykkel og gange som transportform. I større by- og tettstedsområder der økt bruk av sykkel og gange kan bidra til effektive løysningar for transportsystemet, bør det utarbeides planer for et sammenhengende gang- og sykkelvegnett med høy kvalitet.

§ 4.7:

I planleggingen skal det tas hensyn til overordnet grønnstruktur, forsvarlig overvannshåndtering, viktig naturmangfold, god matjord, kulturhistoriske verdier og estetiske kvaliteter. Kulturminner og kulturmiljøer bør tas aktivt i bruk som ressurser i by- og tettstedsutviklingen.

Regjeringa sine ambisjonar for tettstadsutvikling går fram av dei nasjonale forventningane til regional og kommunal planlegging:

- *Den regionale og kommunale planlegginga legg til rette for nok og variert bustadbygging, lokalisert ut frå omsynet til samordna bustad-, areal- og transportplanlegging.*
- *Kommunane sikrar høg arealutnytting rundt kollektivknutepunkt, legg til rette for auka bruk av sykkel og gange i dagleglivet, og sikrar samanhengande gang- og sykkelamband av høg kvalitet. Ein utnyttar potensialet for fortetting og transformasjon for ein tek i bruk nye utbyggingsområde.*

Visjonen om å gjere Stanghelle og Vaksdal til «ti-minuttsbyar» støtter etter det vi kan sjå i stor grad opp under dei nasjonale føringane for samordna bustad-, areal- og transportplanlegging. Føresetnaden er at den vidare planlegginga regulerer tenlege planløyningar for volum og plassering av infrastruktur og bygg, samt at kommunen elles ikkje opnar opp for storstilt utbygging utanfor stasjonsområda.

Strandsone

Store delar av planområda ligg i tilknytning til sjø. Det er ein klar regional og nasjonal interesse å ta vare på strandsoneverdiene i plansaker. Byggeforbodet etter pbl. § 1-8 andre ledd gjeld også for dei delane av Hordaland med mindre press på areala, men det kan vere enklare å opne for visse typar tiltak, forankra og vurdert gjennom planlegging. Bygging og landskapsinngrep må ikkje skje på areal som har betyding for andre føremål, som t.d. friluftsliv, naturvern, naturmangfald, kulturminne, kulturmiljø, landskap, landbruk, fiske og annan samfunnsmessig betyding. Den vidare planlegginga bør fastsette arealføremål og byggegrense mot sjø etter ei funksjonell strandsonevurdering, basert på statelege planretningslinjer og regionale føringar for strandsoneforvaltninga.

Planområda omfattar også sjøareal. Vi minner difor om at Veafjorden er definert som ein nasjonal laksefjord. I slike område skal laksen sikrast eit særleg vern mot skadelege inngrep, jf. lakse- og innlandsfiskelova § 7a. Vossolaksen er verdas største nordatlantiske laksestamme. Her har vi eit internasjonalt ansvar.

ROS-analyse

Kommunane skal fremja samfunnstryggleik i planlegginga, jf. plan- og bygningslova (pbl) § 3-1 bokstav h. Pbl § 4-3 set difor krav om utarbeiding av ROS-analyse i alle plansaker, samt krav til handtering av risiko i plan. ROS-analysen skal vise risiko og sårbarheit som har verknad for spørsmålet om arealet er eigna til utbygging, og eventuelle endringar i slike forhold som følgje av planlagt utbygging.

Teknisk forskrift (TEK10) definerer kva som er akseptabel risiko for flaum og skred. Akseptkriteria for anna type risiko må definerast av kommunen. Fylkesmannen legg til grunn at akseptkriteria må vera minst like strenge som for flaum og skred. Alle risikohøve skal merkast på plankartet med omsynssone. Krav til risikoreduserande tiltak skal gå fram av planføresegnene.

Barn og unge

Rundskriv T-2/08 stiller krav til ivaretaking av barn og unge sine interesser i planprosessen: Kommunen skal organisera planprosessen slik at ulike grupper av barn og unge får høve til å delta, og slik at synspunkt som gjeld barn kjem fram og vert ein del av prosessen. Areal og anlegg som skal brukast av barn og unge skal vera sikra mot forureining, støy trafikkfare og anna helsefare.

Barn skal ha areal i nærmiljøet der dei kan utfalde seg og skapa sitt eige leikemiljø. For å få det til må ein ha tilstrekkeleg store areal som eignar seg for leik og opphald og som gir moglegheiter for ulike typar leik på ulike årstider. Areala må vidare kunne brukast av ulike aldersgrupper og gi moglegheit for samhandling mellom barn, unge og vaksne.

På nettsida www.miljokommune.no kan ein hente nyttige tips til planlegging.

For å sikre god framdrift i planprosessane stiller Fylkesmannen gjerne på møter saman med kommunen dersom det er ønskeleg for å avklare vesentlege regionale og nasjonale interesser tidleg i planarbeida.

Vi ønskjer lykke til vidare med planarbeida.

Med helsing

Egil Hauge
seksjonsleiar

Christian Johan Alstad
seniorrådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

VAKSDAL KOMMUNE
Konsul Jebsensgata 16
5722 DALEKVAM

Dato: 04.01.2018
Vår ref.: 2017/17046-7
Saksbehandlar: annvabo
Dykkar ref.:

Att. Gjertrud Karevoll

Fråsegn til oppstart av områdeplan for Stanghelle - Vaksdal kommune

Vi viser til brev datert 14. november 2017 om oppstart av arbeid med områderegulering for Stanghelle. Hovudføremålet med reguleringa er utvikling av stasjonsbyen Stanghelle, med regulering av bustader, næring, handel, offentlig tenesteyting, blågrøne strukturar, møteplassar, friluftsliv og naturopplevingar. I kommuneplanen er området sett av til «område der det ligg føre reguleringsplan». Kommunen har vurdert at planen utløyser krav om konsekvensutgreiing. Utkast til planprogram vil sendast på eiga høyringsrunde.

Hordaland fylkeskommune vurderer oppstartsmeldinga ut i frå fylkeskommunens sektoransvar og målsettingar i regionale planar.

Vurdering og innspel

I det vidare arbeidet vil vi leggje særleg vekt på:

- Areal- og transport
- Arkitektur og estetikk
- Barn og unges interesser
- Friluftsliv (regionale friluftsområde, <http://kart.ivist.no>)
- Folkehelse
- Klima og energi
- Landskap (regionale landskapsområde, <http://kart.ivist.no>)
- Kulturminne og kulturmiljø
- Næringsutvikling
- Samferdsel
- Senter- og tettstadsutvikling
- Senterstruktur og handel
- Strandsone
- Ros
- Universell utforming
- Massehandtering

Meir om areal- og transport og samferdsel

Regional Transportplan for Hordaland (RTP) konkretiserer dei nasjonale måla om ny reisemiddelfordeling og nullvekst i privatbilismen for Bergensområdet. Bergensområdet er her definert som Bergen, Fjell, Sund, Øygarden, Askøy, Meland, Lindås, Radøy, Osterøy, Vaksdal, Samnanger og Os. For å oppnå mål om at auka persontrafikk skal skje ved gange, sykkel eller kollektivtransport må ny arealbruk og transport

planleggjast i høve til kvarandre.

Nye bustader må lokaliserast i nærleik til definerte senter, kollektivstopp med frekvent tilbod og skule. Gang- og sykkeltilkomst til senter, skule og busstopp må vere trafikkssikker.

Vi er positiv til utvikling av stasjonsstaden Stanghelle med fokus på nærleik til tenester og prinsipp om «ti-minutts by». Å legge til rette for bustader i gangavstand til jernbanestasjonen kan stø opp om nullvekstmålet for Bergensområdet. Kommunen har satt som mål at 90 % av innbyggjarane skal bo i sykkelavstand til en jernbanestasjon, det er veldig positivt at kommunen har klare mål og frontar bruk av sykkel.

Retningslinjene til Regional areal- og transportplan for Bergensområdet seier at kommunane bør prioritere kollektivorientert utbygging ved å i hovudsak lokalisere bustader i regionale og lokale vekstsoner og langs eksisterande kollektivtrasear. Rekkjefølgje av utbygging i bustad- og næringsareal må bli samordna i tid med utbygging av vegsamband, gang- og sykkelveggar og kollektivtiltak.

Retningslinjene slår og fast at kommunane bør ha ei bustadreserve i samsvar med befolkningsprognosar for minst 12 og maksimum 20 år. Det bør sjåast til arbeidet med rullering av kommuneplanen. På kommuneplannivå bør det gjerast ei fordeling av behov for nye bustader på dei ulike sentera i kommunen.

Meir om senter- og tettstadsutvikling

Regional plan for attraktive senter i Hordaland har som overordna mål at sentera skal utformast slik at dei er attraktive å vere, bu og drive næring i. Vidare seier delmåla:

- Sentrum skal ha god balanse mellom handel, private og offentlege tenester, kulturtilbod og bustader
- Sentrumsområdet skal vere tett utbygd innanfor ein gangbar kjerne
- Sentrumsutvikling skal byggje på stadens historie, særpreg og landskapstrekk
- Sentrum skal ha høg arkitektonisk kvalitet og inkluderande møteplassar
- Sentrum skal ha gode parkar, leikeplassar og allment tilgjengeleg areal for fysisk aktivitet

Vi vil også vise til *Retningslinjer for arealplanar i sentrumsområde* som er å finne i kapittel 2 i den regionale planen, og ber om at dei vert lagt til grunn for planlegginga.

Meir om Kulturminne og kulturmiljø

Når føremålet er å planlegge Stanghelle stasjonsby med fleirfunksjonelt preg er det viktig at historiske og førhistorisk kulturminneverdiar er del av lokalsamfunnet. Fylkeskonservatoren ser ikkje at kulturminne og kulturmiljø er nemnt i lista over føremål. Kulturminneverdiar skal vera del av samfunnsplanlegging og ein må slik leggja til grunn at både planprogram og konsekvensutgreiinga har ei utførleg vurdering av temaet.

Automatisk freda kulturminne

I planområdet er det kjent fleire funn og automatisk freda kulturminne. Dei fleste av desse er no vist i Askeladden som funnstader. Fylkeskonservatoren vil ut i frå varsel om planarbeid og kjende funn her varsle at det vert stilt krav om arkeologiske undersøkingar i planområdet. Riksantikvaren viser til at automatisk freda kulturminne skal vera avklart på overordna plan, uavhengig av framtidig arealbruk. I praksis fører dette med seg at undersøkingsplikta jf. § 9 i kulturminnelova må gjerast i samband med planprosessen. Erfaringsvis vil slike undersøkingar kunne vera omfattande i store plansaker. For å minska både tid og kostnader vil eit oversyn over godkjente reguleringsplanar vera viktig. Ei fagleg potensielle vurdering av konfliktnivå i konsekvensutgreiinga kan og vera med å avgrensa det endelege regulerte arealet.

Nyare tids kulturminne/ Etter-reformatoriske kulturminne

Kulturarv er eit av dei tema i planprogrammet som skal konsekvensutgreiast, og som omfattar deltemaene: Kulturminne, kulturmiljø og kulturhistorisk landskap, inklusiv bylandskap.

I planutgreiinga må det inngå omtale av kvart kulturminne og vurdering av verneverdi. Her er fleire SEFRAK-registrerte objekt, desse må skildrast og vurderast opp i mot dei endringar som planen legg til grunn. Vi gjer merksam på at det innfor planområdet er manglande dokumentasjon og registrering av kulturminne i tilgjengelege registre/kjelder. Det er difor stor trong for nye registreringar av kulturminne og verneverdige kulturminne frå nyare tid. Når det gjeld nyare tids kulturminne er det viktig at ikkje berre kjende bygningar/bygningsmiljø som vert omtalt i KU, men også andre synlege kulturlandskapselement som steingardar, gamle ferdselsårer, utmarksminne, tekniske kulturminne og kulturlandskap. Kulturlandskap er eit område det er viktig å setje fokus på, anten som del av tema om landskapsbilete og opplevingsverdi, eller som ein del av tema om kulturminne og kulturmiljø.

Det er stor trong for ein kulturhistorisk analyse som ser dei tre stasjonsbyane Vaksdal, Stanghelle og Dale i samanheng.

Hordaland fylkeskommune vil sterkt rå ifrå traseval som kjem i konflikt med freda kulturminne, eller andre nasjonalt og regionalt viktige kulturminne.

Som eit godt døme vil vi vise til arbeidet som vart utført i samband med planprogram og KU for E39 Stord-Os, med interaktivt kart med miljøtema: landskapsverdiar, naturmangfald, kulturmiljø, nærmiljø og friluftsområde og naturressursar.

Stanghelle var tidlegare ei jordbruksbygd, der ein kom sjøvegen. Stanghelle ligg ved Dalevågen sitt innlaup i Sørfjorden, og staden er prega av fjorden med høge og bratte fjell men og store samferdselsprosjekt. Staden var knutepunkt på den gamle postvegen til Christiania. Frå 1870-åra fekk staden funksjon som hamn og verkstad for Dale fabrikker. Vossebanen som vart opna i 1883 gav god kommunikasjon mot

Meir om friluftsliv og strandsone

Innafor planområdet ligg det regionalt viktige friluftsområdet Osterfjorden – Bolstadfjorden (regionale friluftsområde, <http://kart.ivist.no>).

Meir om massehandtering

Arbeid som alt er gjort viser at kommunen ønskjer å bruke overskotsmassar frå komande bygging av ny E16/Vossebanen til gode samfunnsnyttige føremål, blant anna innanfor planområdet. Følgjeleg vil overskotsmassar vere eit tema også i den aktuelle reguleringsplanen. I følgje førebels utkast til planprogram for den statlege reguleringsplanen E16 og Vossebanen Arna – Stanghelle, (utkast 13.10.2017), vil areal for massehandtering og masselagring bli handsama grundig i reguleringsplanen der. I følgje silingsrapporten (frå november 2017), som skal leggjast ved den statlege reguleringsplanen, er det sannsynleg at tunnelutløpa både for ny E16 og Vossebanen vil kome innanfor det aktuelle planområdet, høvesvis på Stanghelle og Helle. I planarbeidet med områdereguleringsplanen for Stanghelle, kan det då synast aktuelt å vurdere om området sørvestover langs fjorden frå Bruvegen, vist som mogeleg framtidig utviklingsområde/ påfylling i nemnde silingsrapport (sjå figur 86, side 127 der). I planarbeidet kan ein kanskje få avklart om området der kan vere aktuelt som område for sortering/bearbeiding og utskipingskai for nemnde overskotsmassar, eller om området berre vil vere aktuelt for utfylling med tanke på annan etterbruk.

Meir informasjon

Meir informasjon om plantema, rettleiarar og statistikk/kart kan ein finne på nettsidene våre www.hordaland.no/plan/startpakke.

Oppsummering

Hordaland fylkeskommune ber om at planarbeidet legg særleg vekt på Areal- og transport, Arkitektur og estetikk, Barn og unges interesser, Friluftsliv, Folkehelse, Klima og energi, Landskap, Kulturminne og

kulturmiljø, Næringsutvikling, Samferdsel, Senter- og tettstadsutvikling, Senterstruktur og handel, Strandsone, Ros, Universell utforming og Massehandtering.

Vi ber om at mål og retningslinjer i regionale planar vert lagt til grunn for det vidare planarbeidet, der Regional areal- og transportplan og Regional plan for attraktive senter er særleg relevante.

Planprogrammet og konsekvensutgreiinga må ta med kulturminne og kulturmiljø som tema. Automatisk freda kulturminne og funnstadar må visast i plan og konsekvensvurderast.

Eva Katrine R. Taule
fagleiar kommunal plan

Anne-Kathrine Vabø
spesialrådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Saksbehandlarar:

Anne-Kathrine Vabø, Regionalavdelinga, Planseksjonen
Jomar Ragnhildstveit, Regionalavdelinga, Seksjon for klima- og naturressursforvaltning
Jostein Aksdal, Fylkeskonservatoren, Seksjon for kulturminnevern og museum
Gunhild Austrheim, Fylkeskonservatoren, Seksjon for kulturminnevern og museum
Gunnhild Raddum, Samferdselsavdelinga, Transportplanseksjonen

Kopi til:

Fylkesmannen i Hordaland

Statens vegvesen - Region Vest

Vaksdal kommune
Konsul Jebsensgate 16
5722 DALEKVAM

Dato: 18.01.2018
Vår ref.: 2018/253-8
Saksbehandlar: annvabo
Dykkar ref.:

Fråsegn til oppstart av områdeplan for Vaksdal - Vaksdal kommune

Vi viser til brev datert 14. november 2017 om oppstart av arbeid med områderegulering for Vaksdal. Hovudføremålet med reguleringa er utvikling av stasjonsbyen Vaksdal, med regulering av bustader, næring, handel, offentlig tenesteyting, blågrøne strukturar, møteplassar, friluftsliv og naturopplevingar. I kommuneplanen er området sett av til «område der det ligg føre reguleringsplan». Kommunen har vurdert at planen utløyser krav om konsekvensutgreiing. Utkast til planprogram vil sendast på eiga høyringsrunde.

Hordaland fylkeskommune vurderer oppstartsmeldinga ut i frå fylkeskommunens sektoransvar og målsettingar i regionale planar.

Vurdering og innspel

I det vidare arbeidet vil vi leggje særleg vekt på:

- Areal- og transport
- Arkitektur og estetikk
- Barn og unges interesser
- Friluftsliv (regionale friluftsområde, <http://kart.ivist.no>)
- Folkehelse
- Klima og energi
- Landskap (regionale landskapsområde, <http://kart.ivist.no>)
- Kulturminne og kulturmiljø
- Næringsutvikling
- Samferdsel
- Senter- og tettstadsutvikling
- Senterstruktur og handel
- Strandsone
- Ros
- Universell utforming
- Massehandtering

Meir om areal- og transport og samferdsel

Regional Transportplan for Hordaland (RTP) konkretiserer dei nasjonale måla om ny reisemiddelfordeling og nullvekst i privatbilismen for Bergensområdet. Bergensområdet er her definert som Bergen, Fjell, Sund, Øygarden, Askøy, Meland, Lindås, Radøy, Osterøy, Vaksdal, Samnanger og Os. For å oppnå mål om at auka persontrafikk skal skje ved gange, sykkel eller kollektivtransport må ny arealbruk og transport planleggjast i høve til kvarandre.

Nye bustader må lokaliserast i nærleik til definerte senter, kollektivstopp med frekvent tilbod og skule. Gang- og sykkeltilkomst til senter, skule og busstopp må vere trafikksikker.

Vi er positiv til utvikling av stasjonsstaden Vaksdal med fokus på nærleik til tenester og prinsipp om «ti-minutts by». Å legge til rette for bustader i gangavstand til jernbanestasjonen kan stø opp om nullvekstmålet for Bergensområdet. Kommunen har satt som mål at 90 % av innbyggjarane skal bo i sykkelavstand til en jernbanestasjon, det er veldig positivt at kommunen har klare mål og frontar bruk av sykkel. Dette vil kunne bidra til å gi stasjonsbyane i kommunen eit urbant preg der korte avstandar og god tilrettelegging gir miljøvennlege transportformar eit fortrinn. Vi ber om at den vidare planprosessen tek særleg omsyn til mjuke trafikantar og sikrar trygg og effektiv tilkomst til kollektivtilbod i Vaksdal.

Retningslinjene til Regional areal- og transportplan for Bergensområdet seier at kommunane bør prioritere kollektivorientert utbygging ved å i hovudsak lokalisere bustader i regionale og lokale vekstsoner og langs eksisterande kollektivtrasear. Rekkjefølgje av utbygging i bustad- og næringsareal må bli samordna i tid med utbygging av vegsamband, gang- og sykkelveggar og kollektivtiltak.

Retningslinjene slår og fast at kommunane bør ha ei bustadreserve i samsvar med befolkningsprognosar for minst 12 og maksimum 20 år. Det bør sjåast til arbeidet med rullering av kommuneplanen. På kommuneplannivå bør det gjerast ei fordeling av behov for nye bustader på dei ulike sentera i kommunen.

Meir om senter- og tettstadsutvikling, arkitektur og estetikk

Regional plan for attraktive senter i Hordaland har som overordna mål at sentera skal utformast slik at dei er attraktive å vere, bu og drive næring i. Vidare seier delmåla:

- Sentrum skal ha god balanse mellom handel, private og offentlege tenester, kulturtilbod og bustader
- Sentrumsområdet skal vere tett utbygd innanfor ein gangbar kjerne
- Sentrumsutvikling skal byggje på stadens historie, særpreg og landskapstrekk
- Sentrum skal ha høg arkitektonisk kvalitet og inkluderande møteplassar
- Sentrum skal ha gode parkar, leikeplassar og allment tilgjengeleg areal for fysisk aktivitet

Vi vil også vise til *Retningslinjer for arealplanar i sentrumsområde* som er å finne i kapittel 2 i den regionale planen, og ber om at dei vert lagt til grunn for planlegginga.

Meir om Kulturminne og kulturmiljø

Når Vaksdal stasjonsby skal planleggjast med fleifunksjonelt preg, er det viktig at historiske og førhistorisk kulturminneverdiar vert teke med som ein del av planlegginga.

Kulturminneverdiar skal vera del av samfunnsplanlegging og ein må slik leggja til grunn at både planprogram og konsekvensutgreiinga har ei utførleg vurdering av temaet. Vurdering av kulturminnepotensialet vil vere ein viktig del av arbeidet med områdeplanen. Fylkeskonservatoren vil minne om at kulturminneverdiane skal vera ein del av samfunnsplanlegginga og at ein i størst mogleg grad må tilpasse ny bruk til kjente kulturminne og kulturmiljø.

Automatisk freda kulturminne

Riksantikvaren viser til at automatisk freda kulturminne skal vera avklart på overordna plan, dette utavhengig reguleringsføremålet. Kulturminnevernet vil slik varsle at det kan verta aktuelt med arkeologiske registreringar jf. § 9 i kulturminnelova. I planområdet finst fleire funn både frå steinalder og jernalder. I Vaksdal er det mykje som er utbygd – særleg oppe på terrasseflatane, og det er da også her funna er gjort. Dei funna som kan kartfestast er no lagt inn i kulturminnedatabasen Askeladden.

Vi legg til grunn at det vidare arbeidet viser kulturminneverdiane i kart og har med ei fagleg vurdering av moglege konfliktar med kulturminneverdiane i planområdet.

Nyare tids kulturminne/ Etterreformatoriske kulturminne

Kulturarv er eit av dei tema i planprogrammet som skal konsekvensutgreiast, og som omfattar fleire deltema: kulturminne, kulturmiljø og kulturhistorisk landskap, inklusiv bylandskap.

I planutgreiinga må det inngå omtale av kvart kulturminne og vurdering av verneverdi. Her er fleire SEFRAK-registrerte objekt. Desse må skildrast og vurderast opp i mot dei endringane som planen legg til grunn. Vi gjer merksam på at det innafor planområdet er manglande dokumentasjon og registrering av kulturminne i tilgjengelege registre/kjelder. Det er difor stor trong for nye registreringar av kulturminne og verneverdige kulturminne frå nyare tid. Når det gjeld nyare tids kulturminne er det viktig at ikkje berre kjende bygningar/bygningsmiljø som vert omtalt i KU, men også andre synlege kulturlandskapselement som steingardar, gamle ferdselsårer, utmarksminne, tekniske kulturminne og kulturlandskap. Kulturlandskap er eit område det er viktig å vere oppmerksam på, anten som del av tema om landskapsbilete og opplevingsverdi, eller som ein del av tema om kulturminne og kulturmiljø.

Det er stor trong for ein kulturhistorisk analyse som ser dei tre stasjonsbyane Vaksdal, Stanghelle og Dale i samanheng.

Arbeidet med områdeplanen går parallelt med den statlege planen for utbygging av ny trasé for E16 og dobbeltspora jernbane frå Arna til Stanghelle. Den statlege planen vil ha stor innverknad på arbeidet med områdeplanen. Plassering av den endelege vegtraseen er ikkje avklart, noko som er viktig å merke seg i arbeidet med områdeplanen.

Hordaland fylkeskommune vil sterkt rå ifrå traseval som kjem i konflikt med freda kulturminne, eller andre nasjonalt og regionalt viktige kulturminne.

Som eit godt døme vil vi vise til arbeidet som vart utført i samband med planprogram og KU for E39 Stord-Os, med interaktivt kart med miljøtema: landskapsverdiar, naturmangfald, kulturmiljø, nærmiljø og friluftsområde og naturresursar.

Vaksdal var opphavleg ein jordbruksbygd etablert i eit kupert landskap, omkransa av bratte fjellsider. Da Vaksdal Mølle vart etablert og sett i drift første gong i 1872, vart tettstaden Vaksdal etablert rundt mølla. Folketalet auka dramatisk, og det vart bygd arbeidar- og funksjonærbustader, ny kyrkje og anna som høyrte til i ein tettstad. Mølla vert etablert der Vaksdalsvassdraget møter Veafjorden. I byrjinga av 1900-talet var denne mølla størst i Skandinavia, og er i dag ein av dei fem største til Norgesmøllene.

Sentrum i tettstaden Vaksdal vart flytta fleire gonger, og er i dag noko udefinert. På 1980- talet vart det etablert nytt handlesenter, Vaksdal senter, som vart liggande ved E16. Området rundt Vaksdal mølle og jernbanestasjonen ligg sentralt i bygda. Vossebanen som vart opna i 1883 gav god kommunikasjon mot Bergen og Voss. Byggingen av Arnanipa- og Ulrikentunnel på 60-70 –talet gav òg heilt nye kommunikasjonslinjer. Innbyggartalet i Vaksdal har vore stabilt like under 1000, og har dei siste åra vore aukande.

Meir om massehandtering

Kommunen er kjent med dei store utfordringane ein vil få i planområdet med handtering av dei store overskotsmassane frå tunnelbygging langs ny E16/Vossebanen, ikkje minst ut frå silingsrapporten og førebels utkast til planprogram for den statlege reguleringsplanen. Dette er utfordringar som må løysast i den statlege reguleringsplanen. For kommunen vil det kanskje vere aktuelt å blant anna fylle ut eit kaiområde på Vaksdal for blant anna å kunne frakte bort overskotsmassar og seinare etterbruk.

Meir informasjon

Meir informasjon om plantema, rettleiarar og statistikk/kart kan ein finne på nettsidene våre www.hordaland.no/plan/startpakke.

Oppsummering

Hordaland fylkeskommune ber om at planarbeidet legg særleg vekt på Areal- og transport, Arkitektur og estetikk, Barn og unges interesser, Friluftsliv, Folkehelse, Klima og energi, Landskap, Kulturminne og kulturmiljø, Næringsutvikling, Samferdsel, Senter- og tettstadsutvikling, Senterstruktur og handel, Strandsone, Ros, Universell utforming og Massehandtering.

Vi ber om at mål og retningslinjer i regionale planar vert lagt til grunn for det vidare planarbeidet, der Regional areal- og transportplan og Regional plan for attraktive senter er særleg relevante.

Planprogrammet og konsekvensutgreiinga må ta med kulturminne og kulturmiljø som tema. Automatisk freda kulturminne og funnstadar må visast i plan, og konsekvensvurderast.

Eva Katrine R. Taule
fagleiar kommunal plan

Anne-Kathrine Vabø
spesialrådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Saksbehandlarar:

Anne-Kathrine Vabø, Regionalavdelinga, Planseksjonen
Jomar Ragnhildstveit, Regionalavdelinga, Seksjon for klima- og naturressursforvaltning
Jostein Aksdal, Fylkeskonservatoren, Seksjon for kulturminnevern og museum
Gunhild Austrheim, Fylkeskonservatoren, Seksjon for kulturminnevern og museum
Gunnhild Raddum, Samferdselsavdelinga, Transportplanseksjonen

Kopi til:

Fylkesmannen i Hordaland

Statens vegvesen - Region Vest

KYSTVERKET

Vest

Vaksdal kommune
Konsul Jebsensgt. 16
5722 DALEKVAM

Dykkar ref.:

Vår ref.:
2017/5075-2

Arkiv nr.:

Saksbehandlar:
Lene Røkke Mathisen

Dato:
18.12.2017

Fråsegn til oppstart av planarbeid - Områdeplan for Stanghelle - Vaksdal kommune - Hordaland

Syner til brev, datert 17.11.2017, vedkomne ovannemnte.

Føremålet med planen er å leggja til rette for at Stanghelle kan utvidast til ein stad med eit fleirfunksjonelt preg, der det mellom anna skal regulerast for bustader, næring, handel og offentlig tenesteyting. Ein ynskjer å planlegge for ei framtidig utvikling i folketal og tilreisande.

Delar av plaområdet dekkjer arealer i sjø. Kystverket ynskjer å minne om at alle tiltak i sjø krev løyve etter hamne- og farvasslova og ber om at dette vert tatt inn i føresegnene, dersom det vert aktuelt.

Me har ingen vidare merknader til oppstartsmeldinga.

Med helsing

Lene Røkke Mathisen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

Region Kystverket Vest

Sentral postadresse: Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 07847

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no

For besøksadresse se www.kystverket.no

Bankgiro: 7694 05 06766

Org.nr.: NO 874 783 242

Vi ser om at brev, sakskorrespondanse og e-post vert adressert til Kystverket, ikkje til avdeling eller enkeltperson

Vaksdal kommune

5722 DALEKVAM

Vår dato: 05.01.2018

Vår ref.: 201709188-2

Arkiv: 323

Dykkar dato: 14.11.2017

Dykkar ref.: 16/1114 - 17/7906

Sakshandsamar:

Toralf Otnes

NVE sitt innspel til varsel om oppstart av arbeid med områdereguleringsplan for Stanghelle sentrum - Vaksdal kommune

Vi syner til brev datert 14.11.2017. Saka gjeld varsel om oppstart av arbeid med områdereguleringsplan for Stanghelle sentrum. Føremålet med planarbeidet er å legge til rette for at stasjonsbyen Stanghelle kan utviklast til ein stad med fleirfunksjonelt preg, og det skal regulast for både bustader, næring, handel, offentleg tenesteyting, blågrøne strukturar, møteplassar, friluftsliv og naturopplevingar.

Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonalt sektormynde innanfor saksområda flaum- og skredfare, ålmenne interesser i vassdrag og grunnvatn, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE gir råd og rettleiing om korleis desse saksområda skal takast omsyn til ved utarbeiding av arealplanar etter plan- og bygningslova (PBL).

Ved oppstart av planarbeidet rår vi til å nytte følgjande rettleiar og verktøy:

- [NVE sine karttenester](#) syner oppdatert informasjon om flaum- og skredfare, vassdrag og energianlegg innanfor det aktuelle planområdet.
- [NVE rettleiar 2/2017 Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder i arealplanlegging](#) skildrar korleis desse interessene bør takast i vare i planen, slik at ein unngår motsegn.
- [NVE si sjekkliste for reguleringsplan](#) kan være eit nyttig verktøy, for å sikre at alle relevante saksområde er vurdert.
- Fleire nyttige rettleiarar og verktøy finnast på www.nve.no/arealplan.

Store deler av planområdet ligg innanfor aktsemdområde for fleire skredtypar, jf. [NVE Atlas](#). Det betyr i første omgang at det må gjerast ei nærare vurdering av skredfaren i samband med planarbeidet. Til dette arbeidet må det nyttast tilstrekkeleg fagleg kompetanse, og skredfarevurderinga må underleggast kontroll av sidemann eller uavhengig part. Dersom skredfaren er reell må det definerast faresonegrenser i samsvar med tryggleikskrava i Byggteknisk forskrift (TEK17). Ev. fareområde må innarbeidast i planen, dvs. syne som omsynssone (jf. PBL § 12-6), og ha tilhøyrande føresegnar som sikrar akseptabel tryggleik før utbygging kan finne stad. Dersom det er trong for sikringstiltak eller restriksjonar på arealbruk for å oppnå tilstrekkeleg tryggleik rår vi til at det aktuelle området vert teke inn i planen.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Deler av planområdet vert faresonekartlagt i regi av NVE. Rapport skal vere klar tidleg i 2018. Den statlege faresonekartlegginga vurderer ikkje i kva grad det er mogeleg å sikre seg til tilstrekkeleg tryggleik dersom ein ynskjer å bygge ut areal som i utgangspunktet er skredutsett. Dette må i så fall Vaksdal kommune syte for sjølv. Generelt rår NVE frå å bygge ut område som treng sikring for å oppnå tilstrekkeleg tryggleik. Ein pådreg seg eit ettersyns- og vedlikehaldsbehov over lang tid der kostnader og ansvar kan være utfordrande å plassere og følgje opp.

NVE har utarbeidd ei [prosedyreskildring](#) for identifisering, vurdering og kartlegging av skredfare i bratt terreng ved utarbeiding av arealplanar. Vi oppmodar om å nytte prosedyren så langt som det er naudsynt for å avklare skredfaren i området. Til prosedyreskildringa er det kopla to rapportmalar som kan nyttast i arbeidet.

Skadepotensialet til elvane/bekkane som går gjennom planområdet bør vurderast.. Korleis flaum og erosjon kan vurderast på reguleringsplannivå går fram av NVE retningsline 2/2011 "Flaum og skredfare i arealplanar" som kan lastast ned frå våre nettsider. Generelt gjeld at areal som vert fløymd over ved 200 års flaum skal synast i plankartet som omsynssone Fareområde flaum, jf. PBL § 12-6, og ha føresegner som sikrar tilstrekkeleg tryggleik før utbygging kan finne stad. Dersom elvebreidda er erosjonsutsett skal det vere ei tryggleikssone mellom bygningar og toppen av elveskråninga på minst 20 m.

Ved eventuelle kryssingar av bekkane må bruer og kulvertar planleggast med tilstrekkeleg kapasitet. Hyppigare episodar med ekstremnedbør har ført, og vil ytterlegare føre til, auka skadar som følgje av overvassflaumar. Tilstopping av bruer og kulvertar kan føre til at flaumvatn kan ta nye vegar på overflata langt unna naturlege bekkelaup, og gi store skadar på bygningar nedanfor. For alle vassdrag med nedslagsfelt mindre enn ca. 100 km² må en rekne med minst 20 % auka flaumvassføring i løpet av dei neste 50 – 100 år. NVE rår til at det vert teke omsyn til venta klimaendringar i planarbeidet. [Klimaprofil Hordaland](#) gir eit kortfatta samandrag av klimaet, forventa klimaendringar og klimautfordringar i Hordaland.

Planområdet ligg under marin grense. Fare for områdeskred av kvikkleire må vere eit tema i ROS analysen. Vi rår til at prosedyren i NVE rettleiar 7/2014 «[Sikkerhet mot kvikkleireskred](#)» vert nytta så langt som naudsynt for å avklare skredfaren.

NVE oppmodar om å legge vekt på å unngå inngrep i vassdrag. Dersom inngrep ikkje er til å unngå må NVE vurdere tiltaka etter vassressurslova i samband med planhandsaminga. For å få til ei koordinert handsaming er det viktig at planen gir ei god skildring av tiltaka og at konsekvensane for ålmenne interesser i vassdraget er vurdert. Som døme på ålmenne interesser kan nemnast fiskens frie gong, ålmenn ferdsel, naturvern, biologisk mangfald, vitskapleg interesse, kultur og landskapsomsyn, jordvern, omsyn til flaum og skred osb.

Arealbrukskategorien Bruk og vern av sjø og vassdrag, jf. PBL §12-5 nr 6, kan nyttast til å merke vassareal. Elvar/bekkar kan regulerast til "Natur og friluftsliv". Vi syner til vassressurslova §11 om kantvegetasjon. Breidda på vegetasjonsbeltet kan fastsettast i reguleringsplanen.

Høgspenteleidningar som er ein del av regionalnettet kryssar planområdet. Sentral og regionalnettanlegg, transformatorstasjonar og andre større kraftleidningar som treng konsesjon etter energilova er unnateke frå PBL. Slike større høgspenningslinjer og transformatorstasjonar skal settast av som omsynssoner (PBL § 11-8 d/kode H740) i plankartet.

Då planen har følgjer for NVE sine saksområde, skal NVE ha tilsendt planen ved offentlig ettersyn. I plandokumenta må det være skildra kva vurderingar som er gjort, og gå tydeleg fram korleis omsyna er innarbeidd i planen. **Det er viktig at alle relevante fagutgreiningar innan NVE sine saksområde er**

vedlagt og at det går tydeleg fram av høyringsbrevet kva ein ynskjer bistand til. Vi ber om at alle plandokument sendast elektronisk til rv@nve.no.

Ta gjerne kontakt på e-post eller telefon ved konkrete spørsmål om NVE sine saksområde.

Med helsing

Siss-May Edvardsen
fung. regionsjef

Toralf Otnes
senioringeniør

Dokumentet vert sendt utan underskrift. Det er godkjent etter interne rutinar.

Kopi til:

Fylkesmannen i Hordaland

Vaksdal kommune

5722 DALEKVAM

Vår dato: 05.01.2018

Vår ref.: 201709186-2

Arkiv: 323

Dykkar dato: 14.11.2017

Dykkar ref.: 16/1114 - 17/7917

Sakshandsamar:

Toralf Otnes

Innspel til varsel om oppstart av arbeid med områdereguleringsplan for Vaksdal sentrum - Vaksdal kommune

Vi syner til brev datert 14.11.2017. Saka gjeld varsel om oppstart av arbeid med områdereguleringsplan for Vaksdal sentrum. Føremålet med planarbeidet er å legge til rette for at stasjonsbyen Vaksdal kan utviklast til ein stad med eit fleirfunksjonelt preg, og det skal regulerast for både bustader, næring, handel, offentleg tenesteyting, blågrøne strukturar, møteplassar, friluftsliv og naturopplevingar.

Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormynde innanfor saksområda flaum- og skredfare, ålmenne interesser i vassdrag og grunnvatn, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE gir råd og rettleiing om korleis desse saksområda skal takast omsyn til ved utarbeiding av arealplanar etter plan- og bygningslova (pbl).

Ved oppstart av planarbeidet rår vi til å nytte følgjande rettleiar og verktøy:

- [NVE sine karttenester](#) syner oppdatert informasjon om flaum- og skredfare, vassdrag og energianlegg innanfor det aktuelle planområdet.
- [NVE rettleiar 2/2017 Nasjonale og vesentlige regionale interesser innan NVEs saksområder i arealplanlegging](#) skildrar korleis desse interessene bør takast i vare i planen, slik at ein unngår motsegn.
- [NVE si sjekkliste for reguleringsplan](#) kan være eit nyttig verktøy, for å sikre at alle relevante saksområde er vurdert.
- Fleire nyttige rettleiarar og verktøy finnast på www.nve.no/arealplan.

Store deler av planområdet ligg innanfor aktsemdområde for fleire skredtypar, jf. [NVE Atlas](#). Det betyr i første omgang at det må gjerast ei nærare vurdering av skredfaren i samband med planarbeidet. Til dette arbeidet må det nyttast tilstrekkeleg fagleg kompetanse, og skredfarevurderinga må underleggast kontroll av sidemann eller uavhengig part. Dersom skredfaren er reell må det definerast faresonegrenser i samsvar med tryggleikskrava i Byggteknisk forskrift (TEK17). Ev. fareområde må innarbeidast i planen, dvs. syne som omsynssone (jf. PBL § 12-6), og ha tilhøyrande føreseigner som sikrar akseptabel tryggleik før utbygging kan finne stad. Dersom det er trong for sikringstiltak eller restriksjonar på arealbruk for å oppnå tilstrekkeleg tryggleik rår vi til at det aktuelle området vert teke inn i planen.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Deler av planområdet vert faresonekartlagt i regi av NVE. Rapport skal vere klar tidleg i 2018. Den statlege faresonekartlegginga vurderer ikkje i kva grad det er mogeleg å sikre seg til tilstrekkeleg tryggleik dersom ein ynskjer å bygge ut areal som i utgangspunktet er skredutsett. Dette må i så fall Vaksdal kommune syte for sjølv. Generelt rår NVE frå å bygge ut område som treng sikring for å oppnå tilstrekkeleg tryggleik. Ein pådreg seg eit ettersyns- og vedlikehaldsbehov over lang tid der kostnader og ansvar kan være utfordrande å plassere og følge opp.

NVE har utarbeidd ei [prosedyreskildring](#) for identifisering, vurdering og kartlegging av skredfare i bratt terreng ved utarbeiding av arealplanar. Vi oppmodar om å nytte prosedyren så langt som det er naudsynt for å avklare skredfaren i området. Til prosedyreskildringa er det kopla to rapportmalar som kan nyttast i arbeidet.

Skadepotensialet til Vaksdalsvassdraget og dei andre mindre bekkane som går gjennom planområdet bør vurderast. Korleis flaum og erosjon kan vurderast på reguleringsplannivå går fram av NVE retningsline 2/2011 "Flaum og skredfare i arealplanar" som kan lastast ned frå våre nettsider. Generelt gjeld at areal som vert fløymd over ved 200 års flaum skal synast i plankartet som omsynssone Fareområde flaum, jf. PBL § 12-6, og ha føresegner som sikrar tilstrekkeleg tryggleik før utbygging kan finne stad. Dersom elvebreidda er erosjonsutsett skal det vere ei tryggleikssone mellom bygningar og toppen av elveskråninga på minst 20 m.

Ved eventuelle kryssingar av bekkane må bruer og kulvertar planleggast med tilstrekkeleg kapasitet. Hyppigare episodar med ekstremnedbør har ført, og vil ytterlegare føre til auka skadar som følgje av overvassflaumar. Tilstopping av bruer og kulvertar kan føre til at flaumvatn kan ta nye vegar på overflata langt unna naturlege bekkelaup, og gi store skadar på bygningar nedanfor. For alle vassdrag med nedslagsfelt mindre enn ca. 100 km² må en rekne med minst 20 % auka flaumvassføring i løpet av dei neste 50 – 100 år. NVE rår til at det vert teke omsyn til venta klimaendringar i planarbeidet. [Klimaprofil Hordaland](#) gir eit kortfatta samandrag av klimaet, forventa klimaendringar og klimautfordringar i Hordaland.

Deler av planområdet ligg under marin grense. Fare for områdeskred av kvikkleire må vere eit tema i ROS analysen. Vi rår til at prosedyren i NVE rettleiar 7/2014 «[Sikkerhet mot kvikkleireskred](#)» vert nytta så langt som naudsynt for å avklare skredfaren.

NVE oppmodar om å legge vekt på å unngå inngrep i vassdrag. Dersom inngrep ikkje er til å unngå må NVE vurdere tiltaka etter vassressurslova i samband med planhandsaminga. For å få til ei koordinert handsaming er det viktig at planen gir ei god skildring av tiltaka og at konsekvensane for ålmenne interesser i vassdraget er vurdert. Som døme på ålmenne interesser kan nemnast fiskens frie gong, ålmenn ferdsel, naturvern, biologisk mangfald, vitskapleg interesse, kultur og landskapsomsyn, jordvern, omsyn til flaum og skred osb.

Arealbrukskategorien Bruk og vern av sjø og vassdrag, jf. PBL §12-5 nr 6, kan nyttast til å merke vassareal. Elvar/bekkar kan regulerast til "Natur og friluftsliv". Vi syner til vassressurslova §11 om kantvegetasjon. Breidda på vegetasjonsbeltet kan fastsetast i reguleringsplanen.

Då planen har følgjer for NVE sine saksområde, skal NVE ha tilsendt planen ved offentlig ettersyn. I plandokumenta må det være skildra kva vurderingar som er gjort, og gå tydeleg fram korleis omsyna er innarbeidd i planen. **Det er viktig at alle relevante fagutgreiingar innan NVE sine saksområde er vedlagt og at det går tydeleg fram av høyringsbrevet kva ein ynskjer bistand til.** Vi ber om at alle plandokument sendast elektronisk til rv@nve.no.

Ta gjerne kontakt på e-post eller telefon ved konkrete spørsmål om NVE sine saksområde.

Med helsing

Siss-May Edvardsen
fung. regionsjef

Toralf Otnes
senioringeniør

Dokumentet vert sendt utan underskrift. Det er godkjent etter interne rutinar.

Kopi til:

Fylkesmannen i Hordaland

Statens vegvesen

Vaksdal kommune
Konsul Jebsensgate 16

5722 DALEKVAM

Behandlande eining:
Region vest

Sakshandsamar/telefon:
Guri Finne Sognnæs / 56520284

Vår referanse:
17/206403-2

Dykkar referanse:
16/1114

Vår dato:
20.12.2017

Statens vegvesen sin uttale ved oppstart av planarbeid – Områdeplan for tettstaden Stanghelle – Vaksdal kommune – PlanID 2016002

Syner til dykkar oversending motteke 20.11.2017.

Statens vegvesen sine interesser i alle plan- og forvaltningssaker omfattar primært etaten sitt ansvar for planlegging, bygging, drift og vedlikehald av riks- og fylkesvegnettet. Vår hovudmålsetting er å leggja til rette for trygg og god trafikkavvikling, eit godt miljø og i tillegg ta omsyn til naboar og samfunnsinteresser elles.

Me uttaler oss til oppstart av områderegulering for tettstaden Stanghelle i Vaksdal kommune, Plan-ID 2016002. Statens vegvesen sine hovudinteresser er knytt til eksisterande E16 og nye E16 som er under planlegging. Me kjem også med råd knytt til våre sektoransvar for samordna areal- og transportplanlegging, trafikktryggleik, kollektivtrafikk, tilrettelegging for mjuke trafikantar, universell utforming og miljøulempar knytt til veg- og vegtrafikk

Føremålet

Føremålet med planarbeidet er å «leggja til rette for at stasjonsbyen Stanghelle kan utviklast til ein stad med eit fleirfunksjonelt preg, og det skal regulerast for både bustader, næring, handel, offentleg tenesteyting, blågrøne strukturar, møteplassar, friluftsliv og naturopplevingar. Stanghelle skal planleggjast for ei framtidig utvikling i folketal og tilreisande, og arbeidet skal forankrast i stadens natur og lokale historie».

Arbeidet med områdeplanen skal gå føre parallelt med statleg planlegging for utbygging av ny trasé for E16 og dobbeltspora jernbane frå Arna til Stanghelle. Det statlege planarbeidet

vil ha stor betydning for arbeidet med områdeplanen, blant anna kva trase stasjonsbyen skal byggast opp mot.

Våre merknadar

- Statens vegvesen er positive til at det i ein tidleg fase er starta opp områdeplan for tettstaden Stanghelle, som i stor grad vert råka av ny trase for dobbeltspora jernbane, men får lagt ny E16 utanom tettstaden. Ny E16 vil gå i tunnel forbi Stanghelle til Helle.

Det har vore ein tett dialog mellom prosjektgruppa for Vossebanen og E16 (Arna–Stanghelle) og Vaksdal kommune. Det har blant anna blitt arrangert fleire arbeidsmøter. Statens vegvesen syner difor til dialogen som har vore og vidare dialog om korleis dei statlege reguleringsplanane vil råka tettstaden Stanghelle.

- Me er opptatt av at områdeplanen tar i vare vårt sektoransvar (sjå innleiande del av brevet). Det er difor viktig at planprogrammet legg til grunn *Nasjonal transportplan*, nasjonal gå- og sykkelstrategi, *Statlig planretningslinjer for samordnet bolig, areal og transportplanlegging*, *Regional areal- og transportplan for bergensområdet 2017–2028*, *Regional transportplan* og Vaksdal kommune sin *Trafikktryggleiksplan 2016–2019*, samt andre sentrale statlege- og regionale planar og retningslinjer.

Syner til dokumentet *Mål for kommuneplanen sin arealdel*, som er relatert til kommuneplanen sin arealdel som er under rullering. Statens vegvesen er positiv til blant anna desse måla innan bustad og samferdsel, som bør vera førande for områdeplanen:

Delmål 1: 90% av folkeveksten i planperioden skal busettast innanfor sykkelavstand til ein jernbanestasjon

Hovudmål: Vaksdal kommune skal ha ein meir berekraftig bruk av transportsystemet i 2030 enn i dag

Delmål 1: Kollektivandel for reiser til Bergen uansett bydel, skal vere > 70% og > 50% for reiser til Voss sentrum ved utgangen av planperioden

Delmål 2: Kollektivandelen internt i kommunen skal vere lik eller større enn snittet for Bergensregionen i 2030

Delmål 3: Alle skuleborn skal ha trygg skuleveg

Delmål 4: I 2030 skal det vere eit nettverk av gang- / sykkelveggar i kommunen*.

Delmål 5 Stasjonsbyane og lokalsentra i kommunen skal ha eit attraktivt tilbod for turgåing i nærmiljøet

- Me syner elles til gjeldande reguleringsplanar i området og merknadar Statens vegvesen har gjeve i samband med høyringar av desse. Ber om at relevante merknadar vert lagt til grunn i arbeidet med områdeplanen.

Oppsummering

Statens vegvesen er positiv til oppstart av områderegulering av tettstaden Stanghelle, og syner til dialogen mellom Statens vegvesen og kommunen i samband med dette arbeidet. Me er også opptatt av at vårt sektoransvar vert ivaretatt og at planen følgjer overordna nasjonale, regionale og kommunale føringar. Elles syner me til gjeldande reguleringsplanar i området og Statens vegvesen sine tilhøyrande merknadar. Me ynskjer dykk lykke til vidare med planarbeidet!

Plan og forvaltning Voss og Hardanger
Med helsing

Carl-Erik Nielsen
Seksjonssjef

Guri Finne Sognnæs

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor ingen handskrivne signaturar.

Kopi

Bane NOR (3), Prosjekt Arna – Bergen, Utbyggingsdivisjonen Postboks 4350, 2308 HAMAR
Fylkesmannen i Hordaland, Postboks 7310, 5020 BERGEN
Hordaland fylkeskommune, Postboks 7900, 5020 BERGEN

Statens vegvesen

Vaksdal kommune
Konsul Jebsensgate 16

5722 DALEKVAM

Gjertrud Karevoll

Behandlande eining:
Region vest

Sakshandsamar/telefon:
Guri Finne Sognnæs / 56520284

Vår referanse:
17/224887-2

Dykkar referanse:

Vår dato:
04.01.2018

Statens vegvesen sin uttale ved igangsetting av områdeplan med konsekvensutgreiing og planprogram for tettstaden Vaksdal – Vaksdal kommune

Syner til dykkar oversending motteke 13.12.2017.

Statens vegvesen sine interesser i alle plan- og forvaltningssaker omfattar primært etaten sitt ansvar for planlegging, bygging, drift og vedlikehald av riks- og fylkesvegnettet. Vår hovudmålsetting er å leggja til rette for trygg og god trafikkavvikling, eit godt miljø og i tillegg ta omsyn til naboar og samfunnsinteresser elles.

Me uttaler oss til igangsetting av områdeplan med konsekvensutgreiing og planprogram for tettstaden Vaksdal – Vaksdal kommune. Statens vegvesen sine hovudinteresser er knytt til eksisterande E16, nye E16 som er under planlegging og fv. 343. Me kjem også med råd knytt til våre sektoransvar for samordna areal- og transportplanlegging, trafikktryggleik, kollektivtrafikk, tilrettelegging for mjuke trafikantar, universell utforming og miljøulemper knytt til veg- og vegtrafikk

Føremålet

Føremålet med planarbeidet er å «leggja til rette for at stasjonsbyen Vaksdal kan utviklast til ein stad med eit fleirfunksjonelt preg, og det skal regulerast for både bustader, næring, handel, offentleg tenesteyting, blågrøne strukturar, møteplassar, friluftsliv og naturopplevingar. Vaksdal skal planleggjast for ei framtidig utvikling i folketal og tilreisande, og arbeidet skal forankrast i stadens natur og lokale historie».

Arbeidet med områdeplanen skal føregå parallelt med statleg planlegging for utbygging av ny trasé for E16 og dobbeltspora jernbane frå Arna til Stanghelle. Det statlege planarbeidet

Postadresse
Statens vegvesen
Region vest
Postboks 43
6861 LEIKANGER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost-vest@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Flyplassvegen
5705 VOSS

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

vil ha stor betydning for arbeidet med områdeplanen, blant anna kva trase stasjonsbyen skal byggast opp mot.

Våre merknadar

- Statens vegvesen er positive til at det i ein tidleg fase er starta opp områdeplan for tettstaden Vaksdal, som vil bli råka av ny trase for E 16 og dobbeltspora jernbane. Ca. 200 m av nye E16 vil gå i dagen gjennom tettstaden Vaksdal. Endeleg lokalisering av vegtraseen er ikkje bestemt, og me ber difor om at arbeidet med områdeplanen tar omsyn til dette.

Det har vore ein tett dialog mellom prosjektgruppa for Vossebanen og E16 (Arna–Stanghelle) og Vaksdal kommune. Det har blant anna blitt arrangert fleire arbeidsmøter. Statens vegvesen syner difor til dialogen som har vore og vidare dialog om korleis dei statlege reguleringsplanane vil råka tettstaden Vaksdal.

- Me er opptatt av at områdeplanen tar i vare vårt sektoransvar (sjå innleiande del av brevet). Det er difor viktig at planprogrammet legg til grunn Nasjonal transportplan, nasjonal gå- og sykkelstrategi, Statlig planretningslinjer for samordnet bolig, areal og transportplanlegging, Regional areal- og transportplan for bergensområdet 2017–2028, Regional transportplan og Vaksdal kommune sin Trafikktryggleiksplan 2016–2019, samt andre sentrale statlege- og regionale planar og retningslinjer.

Syner til dokumentet «*Mål for kommuneplanen sin arealdel*», som er relatert til kommuneplanen sin areal del som er under rulling. Statens vegvesen er positiv til blant anna desse måla innan bustad og samferdsel, som bør vera førande for områdeplanen:

Delmål 1: 90% av folkeveksten i planperioden skal busettast innanfor sykkelavstand til ein jernbanestasjon

Hovudmål: Vaksdal kommune skal ha ein meir berekraftig bruk av transportsystemet i 2030 enn i dag

Delmål 1: Kollektivandel for reiser til Bergen uansett bydel, skal vere > 70% og > 50% for reiser til Voss sentrum ved utgangen av planperioden

Delmål 2: Kollektivandelen internt i kommunen skal vere lik eller større enn snittet for Bergensregionen i 2030

Delmål 3: Alle skuleborn skal ha trygg skuleveg

Delmål 4: I 2030 skal det vere eit nettverk av gang- / sykkelveggar i kommunen*.

Delmål 5 Stasjonsbyane og lokalsentra i kommunen skal ha eit attraktivt tilbod for turgåing i nærmiljøet

- Me syner elles til gjeldande reguleringsplanar i området og merknadar Statens vegvesen har gjeve i samband med høyringar av desse. Ber om at relevante merknadar vert lagt til grunn i arbeidet med områdeplanen.

Oppsummering

Statens vegvesen er positiv til igangsetting av områderegulering av tettstaden Vaksdal, og syner til dialogen mellom Statens vegvesen og kommunen i samband med dette arbeidet. Me er også opptatt av at vårt sektoransvar vert ivaretatt og at planen følgjer overordna nasjonale, regionale og kommunale føringar. Elles syner me til gjeldande reguleringsplanar i området og Statens vegvesen sine tilhøyrande merknadar. Me ynskjer dykk lykke til vidare med planarbeidet!

Plan og forvaltning Voss og Hardanger
Med helsing

Carl-Erik Nielsen
Seksjonssjef

Guri Finne Sognnæs

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor ingen handskrivne signaturar.

Kopi
Rambøll Norge AS – Bergen, Postboks 3705 Fyllingsdalen , 5845 BERGEN